

Bondgenootschap
voor
Geletterdheid
Regio Holland Rijnland
Convenant

Inleiding

Het probleem laaggeletterdheid

Oplossen van laaggeletterdheid lijkt betrekkelijk eenvoudig. Volwassenen kunnen immers een taalcursus volgen om hun schrijf- en leesvaardigheid op te vijzelen. Deze oplossing is in de praktijk echter gecompliceerd.

Op laaggeletterdheid rust een taboe. Het bespreekbaar maken van deze taalproblemen is lastig.

Voor laaggeletterden zelf, omdat zij zich schamen en het probleem vaak verbergen. Voor de omgeving geldt dat deze zich bewust moet zijn dat dit probleem bestaat, de signalen moet leren opmerken en het probleem bespreekbaar moet maken.

Vervolgens is de stap naar een cursus niet gemakkelijk. Teruggaan naar de schoolbanken doe je niet zomaar. Zeker niet als je slechte ervaringen hebt opgedaan in je jeugd en je de kosten eventueel zelf moet betalen en je niet goed weet wie deze kan vergoeden. Daarnaast is het ook niet altijd duidelijk welke cursussen er in de regio worden gegeven en wie die moet of kan bekostigen.

Een Bondgenootschap: waarom en met welk doel?

Laaggeletterdheid is overal en komt voor in alle lagen van de bevolking. Om laaggeletterdheid effectiever aan te pakken wordt daarom met diverse publieke en private partijen een bondgenootschap opgericht.

De doelstelling van dit bondgenootschap is om gezamenlijk laaggeletterdheid in de regio Holland Rijnland te voorkomen en te verminderen.

Verminderen kan worden bereikt door samen bekendheid te geven aan het probleem en laaggeletterden te helpen de weg te vinden naar een taalcursus, bibliotheek of andere aanbieders van taalontwikkeling. En door zorg te dragen voor voldoende formeel én informeel taalonderwijs, dat toegankelijk en betaalbaar is.

Laaggeletterdheid voorkomen is de andere kant van de medaille. Daarom zetten bondgenoten zich in om taalplezier bij kinderen en volwassenen te stimuleren.

Bondgenootschap voor Geletterdheid regio Holland Rijnland

Op 18 september 2013 zullen de eerste bondgenoten hun handtekening zetten onder het convenant "*Bondgenootschap voor Geletterdheid regio Holland Rijnland*".

Het Bondgenootschap gaat van start met partijen vanuit alle programmalijnen van Stichting Lezen & Schrijven gezin, gezondheid, gemeente, onderwijs en bedrijven. In de regio Holland Rijnland nemen lokale overheden, maatschappelijk werk, bibliotheken, onderwijsinstellingen, woningcorporaties, uitzendbureaus, taalbureaus, kinderopvangorganisaties en zorginstellingen deel.

De betrokkenheid van de leden van het Bondgenootschap bij taal is divers en daarom is ook hun aanpak steeds anders. Dit is kenmerkend voor de aanpak van laaggeletterdheid. De gemene deler van de bondgenoten is zowel het maatschappelijk belang van hun inzet, als het belang voor hun eigen organisatie.

Een bondgenoot binnen het *Bondgenootschap voor geletterdheid regio Holland Rijnland* is een betrouwbare partner. Bondgenoten staan voor samenwerking en zijn bereid om binnen hun eigen mogelijkheden en vanuit hun eigen verantwoordelijkheid taalproblemen aan te pakken. Bondgenoten evalueren en stemmen ambities en resultaten minimaal drie keer per jaar af.

Rol van Stichting Lezen & Schrijven

Stichting Lezen & Schrijven biedt de bondgenoten ondersteuning in de vorm van:

- A. toegang tot het netwerk van de stichting en advies op maat;
- B. specifieke masterclasses, stappenplannen en tools per bondgenoot;
- C. communicatie- en promotiemateriaal;
- D. toegang tot de Taalmeter om laaggeletterden snel en eenvoudig te screenen;
- E. (zodra beschikbaar) lesmateriaal waarmee (1) docenten en (2) vrijwilligers, onder begeleiding van docenten, cursisten kunnen begeleiden;
- F. co-financiering van een regiomanager voor een periode van een jaar.

Convenant

De eerste stap is het ondertekenen van het convenant. Hiermee spreekt een bondgenoot uit samen te willen werken en een actieve bijdrage te willen leveren. Het is een vorm van onderling commitment tussen overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven.

Het convenant geldt als basis voor de afspraken die worden gemaakt over de concrete aanpak van laaggeletterdheid. Acties die worden afgesproken zijn:

- laaggeletterden herkennen en doorverwijzen naar een lees- en schrijfcursus op basis van een actuele educatieve kaart;
- hun eigen communicatiematerialen waar mogelijk vereenvoudigen;
- activiteiten organiseren om het onderwerp bespreekbaar te maken en het lezen en schrijven te bevorderen;
- een bijdrage leveren aan het netwerk door middel van kennisdeling, inspiratie en onderzoek.

Met het convenant als basis stellen we gezamenlijk een activiteitenplan op. Dit plan zal zo spoedig mogelijk in werking treden. Onderdeel hiervan is een beschrijving van elke bondgenoot wat zijn/haar aandeel zal zijn en wanneer een activiteit zal plaatsvinden.

CONVENANT

Bondgenootschap voor Geletterdheid regio Holland Rijnland
2013 – 2016

In aanmerking nemende dat:

- I. lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden basisvoorwaarden zijn voor elk individu om te kunnen functioneren in de samenleving en op de arbeidsmarkt, om goed en adequaat te kunnen (en durven) participeren en om zichzelf te kunnen ontwikkelen;
- II. de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen om participatie van groepen die nu nog min of meer aan de kant staan of dreigen aan de kant te komen te staan;
- III. een geletterde beroepsbevolking essentieel is voor een goed functionerende economie, die voldoende kan concurreren en in kan spelen op toekomstige ontwikkelingen.

Overwegende dat ondertekende partijen laaggeletterdheid in de regio Holland Rijnland willen bestrijden en dat zij daarvoor 4 acties uitvoeren:

- A. laaggeletterden herkennen en doorverwijzen naar een lees- en schrijfcursus;
- B. hun eigen communicatiematerialen waar mogelijk vereenvoudigen;
- C. activiteiten organiseren om het onderwerp bespreekbaar te maken en het lezen en schrijven te bevorderen;
- D. een bijdrage leveren aan het netwerk door middel van kennisdeling en inspiratie.

Zijn ondertekende partijen het volgende overeengekomen:

1. de missie: Het Bondgenootschap voor Geletterdheid regio Holland Rijnland bestaat uit publieke en private partijen. Drie jaar lang zal dit bondgenootschap er alles aan doen om laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen. De publieke en private partijen in het bondgenootschap zorgen voor structurele borging van de aanpak van laaggeletterdheid.
2. de visie: Lezen en schrijven zijn basisvaardigheden. Iedereen heeft deze nodig om zich persoonlijk te ontwikkelen en om mee te doen in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Doelstelling is om het aantal laaggeletterden in Holland Rijnland met tenminste 3% terug te brengen in 3 jaar.
4. De bondgenoten hebben elk hun eigen reden om deel te nemen aan het bondgenootschap. In bijlage A zijn deze beweegredenen opgenomen.

-
5. Om dit te bereiken stemmen bondgenoten hun plannen op elkaar af en leggen dit vast in een activiteitenplan. Hierbij zal jaarlijks de voor dat kalenderjaar te behalen ambitie worden benoemd in aantallen en/of percentage.
 6. Het Bondgenootschap zal adviserend, ondersteunend en aanjagend optreden waar het gaat om de uitvoering van de 4 acties. Ook zal het Bondgenootschap afspraken met onderwijsinstellingen maken een passend opleidingsaanbod.
 7. Om te komen tot een effectieve, structurele aanpak zal het Bondgenootschap tenminste 3 maal per jaar bijeen komen om themagericht te spreken over laaggeletterdheid en op overeenstemming gerichte afspraken over de aanpak te maken. Hierbij geldt het activiteitenplan als basis voor de agenda. Tijdens ieder overleg zal de voorliggende periode worden geëvalueerd, zodat waar nodig het activiteitenplan tijdig kan worden bijgesteld.
 8. Toetreden tot het Bondgenootschap is mogelijk na schriftelijk verzoek gericht aan de voorzitter zoals deze op dat moment in functie is. Het verzoek wordt besproken in de eerstvolgende vergadering van het Bondgenootschap. Een nieuwe bondgenoot treedt toe wanneer deze akkoord gaat met de missie, de visie, de doelstelling en de 4 acties.
 9. Ondertekende partijen zullen waar nodig en mogelijk, via de zittende voorzitter van het Bondgenootschap, een beroep doen op Stichting Lezen & Schrijven voor kennis en expertise op het gebied van laaggeletterdheid.

Aldus overeengekomen en ondertekend te Roelofarendsveen op 18 september 2013

Gemeente Alphen aan den Rijn

H.I.P. Oppatja
Wethouder

Holland Rijnland ✓

R.A. van Gelderen
Lid Dagelijks Bestuur

~~Gemeente Boskoop~~

J.A. de Jager
Wethouder

Gemeente Hillegom

G. Kleijheeg
Wethouder

Gemeente Kaag en Braassem

F.M. Schoonderwoerd
Wethouder

Gemeente Katwijk

I.G. Mostert
Wethouder

Gemeente Leiden

J.J. de Haan
Wethouder

Gemeente Leiderdorp

H.L. Zilverentant
Wethouder

Gemeente Lisse

A.D. de Roon
Wethouder

Gemeente Nieuwkoop

P. Melzer
Wethouder

Gemeente Noordwijk

L.J. van Ast
Wethouder

Gemeente Noordwijkerhout

B.J.M. de Haas
Wethouder

Gemeente Oegstgeest

J.J.G.M. Roeffen
Wethouder

Gemeente Rijnwoude

B.M.J. Wolters
Wethouder

Gemeente Teylingen

C.P. van Velzen
Wethouder

Gemeente Voorschoten

I.C.J. Adema-Nieuwenhuizen
Wethouder

Gemeente Zoeterwoude

E.G.E.M. Bloemen
Burgemeester

Texplain, Instituut voor Taal & Communicatie

M.A. van der Wind
Directeur

UWV Werkbedrijf

W.A. Th. Colijn
Adjunct -Vestigingsmanager

LIONS werkgroep lezen en schrijven

R.P.F. de Groot
Landelijk voorzitter

Lionsclub

A. de Koster
Regiocoördinator

Bibliotheek Bollenstreek

J. Portengen
Directeur

W. Heemskerk BV, Fresh Convenience

E.J.A. Kulk-de Haas
Manager P&O

Bibliotheek Rijn en Venen

M. In 't Hout
Directeur

MEE ZHN

H. de Vos
Algemeen Directeur

Bibliotheek Katwijk

M.T.A.J.M. Buwalda-Pigmans
Directeur

Maregroep NV

W.J.C. Brittijn
Opleiding- en stage coördinator

DZB Leiden

R. van Rijn
Manager mensontwikkeling

Sociale Werkvoorziening Alphen aan den Rijn

L.J.C. Wanders
Personeelsadviseur SWA|Holland

Bibliotheek Zuid-Kennemerland

L.E.J. van Duijn
Consulent Laaggeletterde Volwassenen

ROC ID College

O. de Jong
Lid college van Bestuur

Bibliotheek de Groene Venen

G.N. de Koning-Keg
Directeur

ROC Leiden

J.H. Everts
Lid college van ~~Bestuur~~

BplusC

W.J.C. van Moort
Voorzitter raad van Bestuur

Participe

E. Leih
Directeur Participe Alphen aan den Rijn

WonenCentraal en VOA

B. de Lange
Commisielid Onderwijs en Werkgelegenheid VOA

Katwijkse Ondernemingsvereniging (KOV)

P.A.R. Jongejan
Voorzitter

Bibliotheek Voorschoten en Wassenaar

J.J. Bulle
Directeur
